

РОЗДІЛ 5. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ

INTERACTIVE LEARNING AS A MEANS OF FORMING THE COGNITIVE INTEREST OF FUTURE LAW ENFORCEMENT OFFICERS

У статті подано інтерактивне навчання як ефективний засіб формування пізнавального інтересу в майбутніх правоохоронців. Відзначено, що в умовах стрімкої цифровізації й інформаційного перенасичення сучасного суспільства, працівникам сектору безпеки необхідно володіти не лише ґрунтовними фаховими знаннями, а й розвинутими когнітивними, критичними та адаптивними компетентностями. Наголошено, що в умовах сучасного інформаційного суспільства, насиченого гібридними загрозами та дезінформацією, ефективність правоохоронної діяльності напряму залежить не лише від фахових знань, а й від здатності співробітників критично мислити, швидко адаптуватися до змін та аналізувати великі масиви даних. Традиційні методи навчання часто не здатні підтримувати належний рівень мотивації та залученості, що робить пошук та впровадження інноваційних педагогічних інструментів пріоритетним завданням. Дійсно, одним із дієвих інструментів формування зазначених умінь і водночас активізації пізнавального інтересу є застосування інтерактивних технологій у навчальному процесі.

Інноваційні методи, зокрема рольові ігри, кейс-метод, ситуаційні вправи, мозкові штурми, використання мультимедійних навчальних платформ, цифрових симуляцій і візуалізацій, довели свою ефективність у роботі зі студентами. Наголошено, що такі дії підтвердили підвищення рівня залученості здобувачів вищої освіти, посилили їхню навчальну мотивацію, підвищили свободу й індивідуальність в оволодінні знаннями. Окрему увагу приділено практичному аналізу використання сучасних онлайн-інструментів: зокрема, цифрової платформи для інтерактивного опитування «Mentimeter», технології асоціативного моделювання знань «Кроссенс», цифрової музейної реконструкції на базі «VR Музею війни». Авторка доводить, що ці інструменти не лише стимулюють пізнавальну активність, а й сприяють глибшому засвоєнню матеріалу через залучення в міжмодальний, креативний, емоційно насичений навчальний простір. Підсумовано, що інтерактивне навчання трансформує класичну модель педагогічної взаємодії – перетворює студента з пасивного об'єкта в активного суб'єкта освітнього процесу, здатного до саморозвитку, професійного зростання та усвідомленого навчання впродовж життя.

Ключові слова: інтерактивне навчання, пізнавальний інтерес, правоохоронці, профе-

сійна підготовка, мотивація, освітній процес, компетентнісний підхід.

The article presents interactive learning as an effective means of forming cognitive interest in future law enforcement officers. It is noted that in the context of rapid digitalisation and information overload of modern society, security sector employees need to have not only thorough professional knowledge, but also developed cognitive, critical and adaptive competencies. The author emphasises that in today's information society, saturated with hybrid threats and disinformation, the effectiveness of law enforcement depends not only on professional knowledge but also on the ability of employees to think critically, adapt quickly to changes and analyse large amounts of data. Traditional teaching methods are often unable to maintain the proper level of motivation and engagement, making the search for and implementation of innovative pedagogical tools a priority. Indeed, one of the most effective tools for developing these skills and, at the same time, stimulating cognitive interest is the use of interactive technologies in the learning process.

Innovative methods, such as role-playing games, case studies, situational exercises, brainstorming, the use of multimedia learning platforms, digital simulations and visualisations, have proven to be effective in working with students. It is emphasised that such actions have confirmed an increase in the level of involvement of higher education students, strengthened their learning motivation, increased freedom and individuality in the acquisition of knowledge. Particular attention is paid to the practical analysis of the use of modern online tools: in particular, the digital platform for interactive surveys «Mentimeter», the technology of associative knowledge modelling «Crossens», digital museum reconstruction based on the «VR Museum of War», as well as the creation of educational and informational posters on the web-based graphic design platform «Canva». The author proves that these tools not only stimulate cognitive activity, but also contribute to a deeper learning of the material through involvement in an intermodal, creative, emotionally rich learning space. It is summarised that interactive learning transforms the classical model of pedagogical interaction, transforming the student from a passive object into an active subject of the educational process, capable of self-development, professional growth and conscious lifelong learning.

Key words: interactive learning, cognitive interest, law enforcement officers, professional training, motivation, educational process, competence-based approach.

УДК 378.147.091.33:34
DOI <https://doi.org/10.32782/ip/85.2.38>

Бортун К.О.,
канд. філол. наук,
доцент кафедри ділової української
та іноземних мов
Навчально-наукового інституту права
та психології Національної академії
внутрішніх справ

Постановка проблеми у загальному вигляді.

XXI століття містить безпрецедентні виклики, зокрема гібридні загрози, цифрову трансформацію злочинності та високим суспільним запитом на справедливість, саме тому освіта майбутніх фахівців правоохоронної системи сьогодні зазнає докорінних змін. Тривіальна модель, орієнтована на пасивне засвоєння знань, виявляється недостатньою для підготовки офіцера, здатного ефективно діяти в умовах інформаційної невизначеності та постійних змін. Це вимагає від педагогів гнучких, інноваційних підходів до організації навчання, де ключовим завданням стає не просто транслявання інформації, а й формування стійкого мотиваційного середовища, що спонукає до саморозвитку.

Одним із найважливіших елементів такого середовища є пізнавальний інтерес. В епоху, коли доступ до будь-якої інформації є миттєвим, а увага студента є «полем битви» між навчальним матеріалом та нескінченним потоком розважального контенту, просте викладення фактів втрачає свою ефективність. Саме тому підтримка глибокого, усвідомленого інтересу до професії постає надактуальним викликом для сучасної освіти. Це вже не просто бажаний педагогічний результат, а необхідна умова для формування компетентного фахівця.

У процесі професійної підготовки майбутніх правоохоронців пізнавальний інтерес виступає каталізатором розвитку ключових компетенцій. Він не лише сприяє глибшому засвоєнню нормативно-правової бази, а й безпосередньо впливає на розвиток правового мислення, критичної рефлексії та аналітичних навичок. Саме зацікавлений курсант здатен не просто завчитати статтю закону, а зрозуміти її дух, аналізувати складні правові ситуації і кейси, відрізнити факти від маніпуляцій у медіапросторі та приймати виважені рішення в умовах стресу.

Отже, формування пізнавального інтересу перестає бути суто дидактичним завданням і перетворюється на стратегічний пріоритет. Воно вимагає переосмислення ролі педагога – від транслятора знань до модератора, ментора та архітектора освітніх траєкторій. Впровадження інтерактивних методик, аналіз реальних кейсів, використання симуляційних технологій та створення атмосфери інтелектуального пошуку – усе це стає інструментами, спрямованими на те, щоб майбутній правоохоронець не лише знав, але й хотів знати, перетворивши навчання на невід'ємну частину свого професійного становлення. Метою статті є дослідити, як інтерактивні технології та електронні ресурси можуть сприяти зростанню пізнавального інтересу студентів-юристів і яким чином це впливає на якість фахової підготовки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Інтерактивне навчання як засіб формування пізнавального інтересу у вищій школі, ефективність

застосування інтерактивних методів навчання поставали предметом багатьох наукових студій С. Деньгаєва [8], Н. Мирончук [10], Л. Лісіна [9], Л. Мельник [11], Ю. Шафорост [15], Т. Вайда [18], М. Круглик [18], О. Кузнецов [18], Н. Тимошенко [13], І. Волощук [6], О. Андріященко [6], О. Федчишин [14], М. Герасімова [7], Pei MiinWong [17], Melor Md. Yunus [17], Khan M. A. [17]. Окрім цього вчені розглядають питання інноваційного оновлення педагогічної системи для забезпечення зростання особистісного потенціалу студентів та викладачів; розглядають питання використання інтерактивних технологій в освіті. Водночас питання інтерактивного навчання майбутніх правоохоронців розкрито неповно й багато нерозв'язаних викликів потребують розгляду й опису.

Метою дослідження є аналіз можливостей інтерактивних технологій і цифрових ресурсів для підвищення пізнавального інтересу студентів-юристів. Обґрунтовано роль пізнавального інтересу як одного з найважливіших чинників навчальної мотивації. Здійснено огляд ефективних методів активного навчання (кейс-метод, дебати, правові симуляції, освітні ігри тощо) у поєднанні з цифровими інструментами.

Герасімова М. О., Федчишин О. М. наголошують, що інтерактивність сучасної освіти є надважливою рисою для освіти вищої школи сьогодні. Адже саме її зміст є вектором формування й забезпечення її інноваційного розвитку й потенціалу відповідно до світових стандартів. А залучення інтерактивних вправ сприяє академічному розвитку та розумінню навчальних концепцій. Таке віртуозне поєднання сприяє академічному розвитку та побудові успішної траєкторії здобувача вищої освіти [7, с. 107].

Виклад основного матеріалу. Mentimeter – онлайн інструмент для створення презентацій з інтерактивними елементами для навчання. Цей онлайн-інструмент дає змогу в режимі реального часу проходити підготовлені опитування, а по завершенні показу організатор може переглядати й наочно демонструвати аналітику (вивчати відповіді студентів, збирати зворотній зв'язок, порити порівнювати дані з сучасними освітніми трендами). Така робота є доцільною на дебатах, лекційних заняттях, під час заходів із національно-патріотичного навчання.

Здобувачі вищої освіти взаємодіючи з такою наочною презентацією за допомогою мобільних телефонів, проходять опитування, відповідають на запитання та використовувати інтерактивні елементи [12]. Інтеграція Mentimeter у педагогічну практику може покращити навчальний досвід, забезпечуючи інтерактивність та залученість. Довгостроковий вплив від застосування в дистанційних і гібридних навчальних консорціумах дозволяє цій онлайн-програмі спонукати студентів-правоохоронців до вивчення навчального контенту [16]. Унаочнено робота з онлайн-інструментом «Mentimeter» подано на Рис. 1, 2, 3.

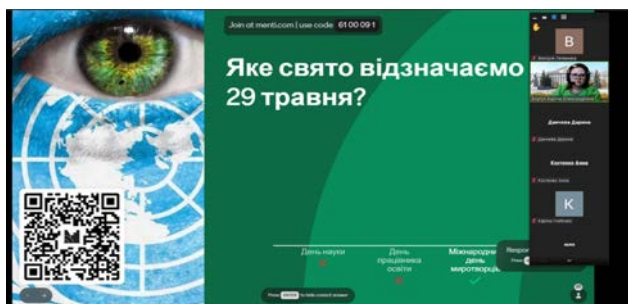

Рис. 1. Робота студентів-правоохоронців із онлайн-інструментом «Mentimeter»

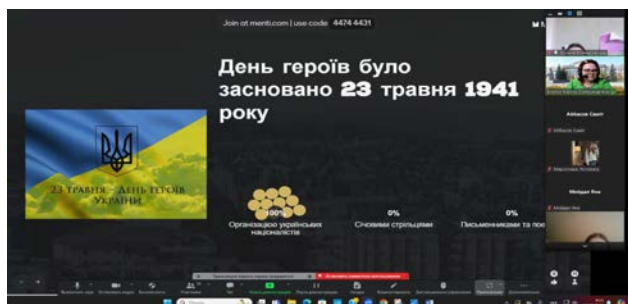

Рис. 2. Робота студентів-правоохоронців із онлайн-інструментом «Mentimeter»

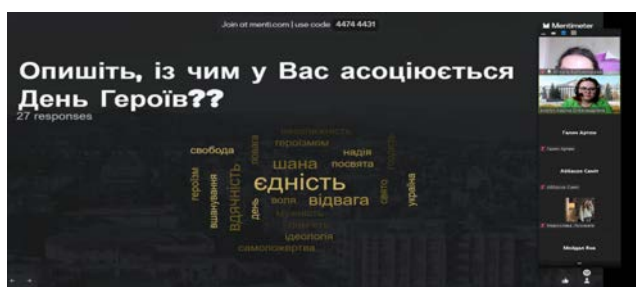

Рис. 3. Робота студентів-правоохоронців із онлайн-інструментом «Mentimeter»

Використання технології «Кроссенсу» під час навчання майбутніх правоохоронців. Кроссенс передбачає візуальний асоціативний ланцюжок з 9-ма інфографіками, кожна з яких поєднана з попередньою, а ядром об'єднує за змістом одразу декілька. Таке поєднання зображень узагальнено поєднує й розкриває певне поняття, явище чи факт. Така технологія сприяє кращому засвоєнню навчального контенту, формує критичне й аналітичне мислення, сприяє мотивації до навчання, спонукає до дискусії й обговорення [8, с. 127–128].

Кроссенс є важливим елементом едьютейменту, що сприяє залученню здобувачів вищої освіти до наявного чи запропонованого контенту, що сприяє результативності, тобто сприяє покращенню результатів учасників навчального процесу [15]. Варто наголосити й на тому, що робота з кроссенсами дає змогу трактувати й інтерпретувати вивчений матеріал студентам на власний розсуд, формуючи власну, індивідуальну позицію.

Унаочнено робота з технологією «Кроссенс» подано на Рис. 4.

Рис. 4. Робота з технологією «Кроссенс»

Робота з музейною спадщиною має постати наскрізним елементом освіти студентів-правоохоронців. Адже розуміння власної культури й історії є надзвичайно важливим елементом сьогодні для сучасної молоді. Водночас безпекова ситуація в Україні не завжди дає змогу сформувати засади національно-патріотичного виховання студентів. Саме тому віртуальні тури, 3D-моделі, VR-виставки, панорами 360° є чи не єдиним способом для музею продовжувати свою виставкову діяльність, а для студентства у цікавий спосіб дізнаватися про свою історію та культуру.

Таким прикладом є музей «VR Музей війни», що демонструє жахливі наслідки російських злочинів в Україні. Над його створенням працювала команда FreeGen, перший сертифікований фотограф Google в Україні – Микола Омельченко, а також Міністерством культури та інформаційної політики України [5]. Унаочнено робота з музеєм «VR Музей війни» подано на Рис. 5, 6, 7.

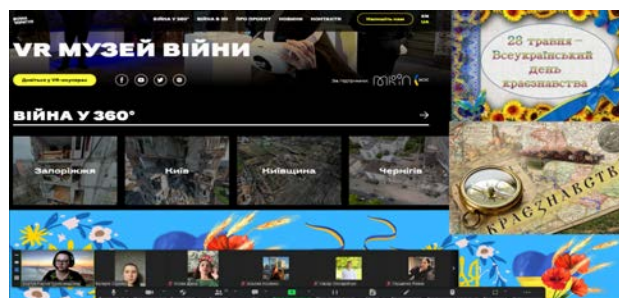

Рис. 5. Робота з музеєм «VR Музей війни»

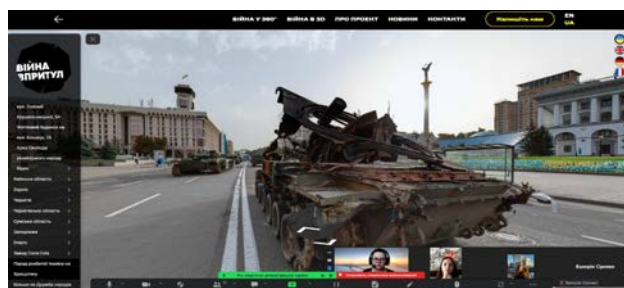

Рис. 6. Робота з музеєм «VR Музей війни»

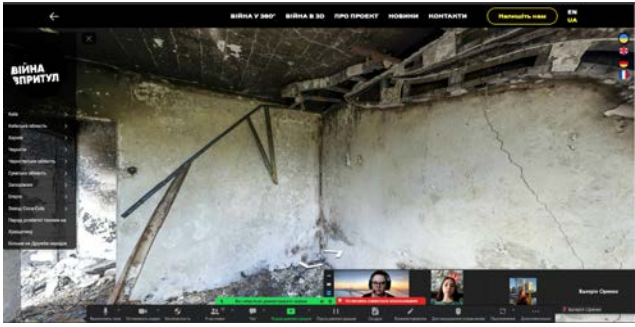

Рис. 7. Робота з музеєм «VR Музей війни»

Висновки. Отже, окреслене вище дає змогу наголосити, що пізнавальний інтерес активізується за умов постійної взаємодії, варіативності форм і актуалізації змісту. Студенти позитивно сприймають нестандартні завдання, відкриті для творчого рішення. Впровадження інтерактивних форматів створює мотиваційне середовище, в якому навчання набуває ознак реального професійного досвіду. Інтерактивні технології, ресурси та вебплатформи не лише підвищують пізнавальний інтерес, а й формують новий тип майбутнього правоохоронця – медіаграмотного, комунікаційно активного та гнучкого до змін. На нашу думку, поетапне впровадження цифрових інструментів в освіту студентів-правоохоронців, з урахуванням сторітелінгу, віртуальних і цифрових рішень для навчання сучасних правоохоронців.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

- Бортун К.О. Цифрові інструменти «G Suite for Education» як важливий вектор організації навчального процесу у ЗВО. *Інноваційні трансформації в сучасній освіті: виклики, реалії, стратегії*: зб. матеріалів VI Всеукр. відкр. наук.-практ. онлайн-форуму, Київ, 12 лист. 2024/ за заг. ред. І.М. Савченко, В.В. Ємець. Київ: Національний центр «Мала академія наук України», 2025. С. 35–38.
- К.О. Бортун ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ «G SUITE FOR EDUCATION» ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ПВНЗ «ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ». *Економіка і управління*. № 3. 2022. С. 133–140.
- Бортун К.О. Використання інтерактивних дистанційних методів навчання у закладах вищої освіти. *Освіта України в умовах воєнного стану: управління, цифровізація, євроінтеграційні аспекти*: збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (наукове електронне видання), 25 жовт. 2022 р. Київ : ДНУ «Інститут освітньої аналітики», 2022. С. 175–177.
- Війна впритул. URL: <https://discover.ua/inspiration/maybutnye-vzhe-sohodni-virtualniekskursiyi-ta-muzeji-ukrayiny> (дата звернення: 01.07.2025).
- Волощук І.А., Андріященко О.С. Індивідуальні завдання як засіб підвищення якості знань учнів на уроках фізики. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 2021. № 74(2). С. 26.
- Герасімова Марія Олександрівна, Федчишин Ольга Михайлівна ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ВПРАВ У WORDWALL НА УРОКАХ ФІЗИКИ. *Сучасні цифрові технології та інноваційні методику навчання: досвід, тенденції, перспективи*: матеріали XIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Тернопіль, 5 квітня, 2024 р. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2024. С. 107–109.
- Деньгаєва С.В. Технологія використання кросенку в професійній підготовці майбутнього вчителя іноземної мови. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 4. Т. 2. 2018. С. 127–130.
- Лісіна Л.О., Шафорост Ю.А. Формування готовності майбутніх педагогів до професійної інноваційної діяльності. *Вісник науки та освіти*. 2023. №9 (15). С. 486–497.
- Лінник К.О., Бортун К.О. Перспективи розвитку цифрових правових сервісів на основі штучного інтелекту (ШІ) для україномовних користувачів. *Застосування інформаційних технологій у правоохоронній діяльності: матеріали круглого столу*, м. Харків, 12 грудня 2024 р./ МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків. ХНУВС, 2024. 249 с.
- Мирончук Н.М. Професійно орієнтовані ситуації самоорганізації у діяльності викладача вищої школи: практикум. – Житомир; Житомирський державний університет ім. І.Франка, 2020. 40 с.
- Мельник Л. Інтерактивні методи навчання як засіб формування комунікативних умінь у студентів ЗВО. *Актуальні проблеми філології та методики викладання іноземних мов у сучасному мультилінгвальному просторі*: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф., м. Вінниця, 18 жовтня 2023 р. Вінниця, 2023. С. 52–53.
- Освітня платформа «Вчимо». URL: <https://vchymo.com/app/application/> Mentimeter (дата звернення: 01.07.2025).
- Тимошенко Н.Є. Використання інтерактивних методів навчання у викладацькій діяльності. *Перспективи та інновації науки* (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»): журнал. 2024. № 4(38). С. 730–740.
- Федчишин О.М., Герасімова М.О. Використання ментальних карт у шкільному курсі фізики. *Збірник XII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (м. Тернопіль, 9–10 листопада, 2023). С. 133–135.
- Шафорост Ю. (2024). МЕТОД КРОССЕНСА ЯК ЕЛЕМЕНТ ЕДЬЮТЕЙНМЕНТА. ВИКОРИСТАННЯ НА УРОКАХ ХІМІЇ. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*, (1(54), 225–231. <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2024.54.225-231>
- Khan, M. A. Mentimeter Tool for Enhancing Student Engagement and Active Learning: A Literature Review. *International Journal of Changes in Education*. 2025 Online First <https://doi.org/10.47852/bonviewIJCE52023801>
- Pei MiinWong and Melor Md. Yunus Enhancing Writing Vocabulary Using Mentimeter. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*. Vol. 19, №. 3, pp. 106–122, March 2020. P. 106–122. <https://doi.org/10.26803/ijlter.19.3.7>
- VAIDA, Taras, КРУГЛИК, Микола, КУЗНЕЦОВ, Олег. Сучасне вітчизняне інтерактивне мультимедійне обладнання для навчання та удосконалення вогневої підготовки працівників національної поліції України. In: *Pregătirea profesională a cadrelor pentru subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne și alte organe de drept*, 4 decembrie 2020, Chișinău. Chișinău: Departamentul Editorial-Poligrafic al Academiei «Ștefan cel Mare» al MAI, 2021, pp. 143–150. ISBN 978-9975-121-76-7.